

tenues, postea augecente morbo aliquando crassitatem acquirunt, & eam mediocrem iam in vigore, A maximam in declinatione; quanto enim magis procedit concoction, tanto magis excernuntur humores, qui cum urina misceri debent. Iam uero ruente morbo ad finem declinationis, & properante ad salutem, tenues fieri incipiunt, quando deficit humor qui cum urina misceratur, crassitudinique erat causa. Eodem pacto cum cibus adhuc crudus est in uentriculo & hepate, tenues minguntur urinæ; crassiores uero cum perfecta est concoction. Quod si quis insidente iam tempore edendi, rursus mingat vacuata iam bile, inspiciet urinam attenuatam esse. Ergo urinæ quæ semper tenues manent in morbis, causam habent perpetuam eruditatem; ratione imbecillitatis naturæ, uel ob ineptitudinem materiae quæ concoctionem non admittit, qua frustrata, nihil secerni potest excrementi, quod cum urina mixtum crassitudinem faciat. Contingit etiam aliquando concoctionem quidem fieri per generationem materiae quæ cum urina misceri potest; sed quia alio conuertitur, quam ad urinæ uias, ideo tenues minguntur urinæ, ut in ijs contingit qui phrenitide laborant, uel podagra, aut alio morbo qui uim habet alluciendi humores ad partem affectam, & quæ minguntur tenues ob frustratam concoctionem in febribus; lethalem morbum ostendunt in febribus acutis, si diu tales perseverent: neque enim natura tam uehementem calorem & putredinem sustinere absque dissolutione animalis potest: in febribus uero intermittentibus, longitudinem morbi prænunciant. Quæ uero crassæ minguntur, & tales perseverant, progrediente morbo, ostendunt quidem mixtionem humorum & excrementorum, sed non eorum qui gignuntur ex materiae morbosæ concoctione. Non enim in principio morbi concoctiones fieri possunt. Quod si nullum habuerint concoctionis principium, illam nequeunt indicare. Fiunt ergo tales urinæ expellente natura humores a quibus grauatur, & cum perseuerant tales urinæ, naturam ab illis opprimi: atque eodem modo in morbis qui perimendi uim habent, mortem denunciant. Ergo signa cruditatis in his morbis nō solù morbi longitudinem, sed etiam mortem (si diu durent) significant. Quæ uero tenues ab initio minguntur, postea crassescunt, rursus attenuantur; causa est quod ab initio omnia sunt cruda, & nihil excrementi excernatur, a quo possit crassitudo fieri: procedente autem concoctione, aliquid excernitur, quod crassitudinis est causa. Absoluta autem concoctione & expulsione excrementorum, atque ita deficiente excremento quod miscetur, iterum tenues fiunt urinæ: unde uidemus in quartanis in principio tenues emitti urinas, in augmento & statu paulo crassiores: iam uero declinante morbo, nigerrimas & crassissimas mingi, quo tempore expurgatur melancholicus humor cum urina: quo quidem vacuato, & properante homine ad salutem, tenuiores & mediocres iam (vt sanitas postulat) excernuntur. Contingit tamen nonnulla tenues reddi, postquam crasse fuerunt, de latto humore crasso ad aliquam partem ubi abscessum facit. Quæ vero crassæ primum minguntur, postea extenuantur, rursusque crassæ fiunt, & postea tenues, causam habent quod ab initio natura non posset vincere, materiali vincere, vnde humorum excretiones siebant ante coctionem: vacuata autem portione illius materiae, agreditur postea ipsam coctionem, & antequam concoxit aliquid, tenues emittuntur urinæ, postea vero & procedit coction: ita crassescunt urinæ, & postea tandem tenues redeunt, finita scilicet expurgatione. Porro contingit urinas ab initio crassas mingi, vt in biliosis & sanguinosis febribus apparat, & crassas perseverare usque ad crisim vel declinationem, quod fit non quod natura vincatur a multitudine, nec possit concoquere, sed quod bilis facile concoquatur, & ab initio possit ex illa aliquid, vel etiam plurimum misceri, quod urinas crassas reddit: quæ crassities perseverat procedente coctione, donec plus excernatur a corpore quam resultet ex coctione, quo tempore tenues fiunt. Contingit quoque in predictis morbis crassas & rubras primis diebus urinas emitti, deinde in augmento extenuari. Quod tunc fit non solum, quod bilis facile concoquatur & ex coctione separatur, sed etiam quod plurimum sine coctione excernatur, quo absumto, & eo manente duntaxat cum urina, quod ex concoctione resultat, non mirum si tenuiores in augmento & statu quam in principio mingantur urinæ. Hæc sufficient de causis tenuitatis & crassitudinis urinæ, ex quibus mediocritatis consistentiae cause patent.

De eausis qualitatum quæ sunt in Urinis. Cap. VI.

M N E S qualitates quæ in urinis reperiuntur, vt causas immediatas attingamus, quas alij prætermittunt temere, interim dum toti versantur in remotis causis recensendis. Proueniunt autem vel ab alteratione sola, vel ab humorum permixtione aut absentia, ex omnibus istis inter se coniunctis, & ita vere esse in colore, odore, sapore & alijs qualitatibus in ipsa tractatione patebit.

De Urinarum colore. Cap. VII.

V INARVM colores, qui ducuntur ex cibis, potionibus, colliquatione eorum quæ sunt in corpore, & in ætatis, & in diverso sexu, & ob animi corporisque passiones & alia huiusmodi, nihil plus docent, quam quæ vulgus nouit. Docenda enim sunt immediatae causæ quibus